

לְאָבְרָם וְגו'. מִיָּנִין הִיָּה יוֹדֵעַ, שְׁהָרִי לֹא כְּתוּב כִּי אֵין מִן שְׁנֵי אֲבָרָם, בְּאֲבִימֶלֶךְ, שְׁכָתוּב וְעֵתָה הַשֶּׁב אֲשֶׁת הָאִישׁ כִּי נָבִיא הוּא וְגו', וְכֵן לֹא אָמַר לוֹ דְּבַר?

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, הָרִי כְּתוּב עַל דְּבַר שְׁרֵי אֲשֶׁת אֲבָרָם. שְׁכָתוּב הָיָה אוֹמְרִים לוֹ: עַל דְּבַר שְׁרֵי אֲשֶׁת אֲבָרָם. שְׁהָרִי לֹא הִיָּה מְדַבֵּר עִמּוֹ כְּמוֹ שְׁמֵדְבַר עִם אֲבִימֶלֶךְ, אֲלֵא בְּדַבְרֵי זֶה נִתְבָּאָר וְלֹא יוֹתֵר: הַמְּכָה הַזֶּה הִיא עַל דְּבַר שְׁרֵי אֲשֶׁת אֲבָרָם. וְלֹא הִיָּה מְדַבֵּר [וה] עִמּוֹ. אַז [והא] יָדַע שֶׁזֶה אֲשֶׁתוֹ שֶׁל אֲבָרָהָם הִיא. מִיָּד - וַיִּקְרָא פְּרָעָה לְאֲבָרָם וַיֹּאמֶר וְגו'.

וַיֵּצֵא עָלָיו פְּרָעָה אֲנָשִׁים, לְמָה? כְּדֵי שֶׁלֹּא יִקְרַב אָדָם לָהֶם לְהִרְעֵ לָהֶם. וַיִּשְׁלַחוּ אוֹתוֹ, לְוַיָּה עֲשׂוֹ לוֹ בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם. אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: כִּי אֵתָה עֲתִיד לַעֲשׂוֹת לְבָנָיו, אֵתָה תִּלְוָה אוֹתָם מֵאֶרֶץ, שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת יג) וַיְהִי בְּשִׁלַּח פְּרָעָה אֶת הָעָם, שְׁלֹוֹה אוֹתָם מִכָּל אֶרֶץ.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, כִּי כִּי לְמָה הַזְּדִמָּן לְאֲבָרָהָם וּלְמָה הַצְּטָרָף? אֲלֵא כְּדֵי לְגַדֵּל אֶת שְׁמֵם שֶׁל אֲבָרָהָם וְשִׁרָה בְּעוֹלָם, שְׁאִפְלוּ בְּמִצְרַיִם שֶׁהֵם מְכַשְׁפֵי הָעוֹלָם, וְלֹא יִכּוֹל הִיָּה אָדָם לְהַנְצִיל מֵהֶם, הַתְּגַדֵּל אֲבָרָהָם וְהַתְּעַלָּה לְמַעְלָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב וַיַּעַל אֲבָרָם מִמִּצְרַיִם. לְאִיָּה מְקוֹם? הַנְּגַבָּה

[וכה זה הוא ואשתו וכל אשר לו? אלא להודיע שלא גלו מננו דבר מאותן מתנות שנתנו לו בשביל שרה שתהיה למלך].

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בֵּא רְאָה, הַכֹּל הוּא סוּד שֶׁל חֲכָמָה, וְרִמְזוּ כֵּן בְּחֲכָמָה וְהַדְּרָגוֹת שְׁלֵמָטָה שְׁאֲבָרָהָם יָרַד לְעַמְקָם וַיָּדַע אוֹתָם, וְלֹא נִדְּבַק בָּהֶם, וְשָׁב לְפָנָי

רְבוּנוֹ, וְלֹא הִתְפַּתָּה בָּהֶם כִּי אָדָם שְׁכָפָא שֶׁר הִגִּיעַ לְדִרְגָּה הִיא הַתְּפַתָּה בְּנִחֻשׁ וְגֵרָם מוֹת לְעוֹלָם. וְלֹא הִתְפַּתָּה כְּמוֹ נֵח, שְׁכָפָא שֶׁר יָרַד וְהִגִּיעַ לְדִרְגָּה הִיא מֵה כְּתוּב? (בראשית ט) וַיִּשְׁתַּחֲוּ מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכָּרוּ

מִנְּפֵא הָיָה יָדַע, דִּהָא לֹא כְּתוּב הִכָּא כְּמָה דְאֲתָמַר בְּאֲבִימֶלֶךְ דְּכְתוּב וְעֵתָה הַשֶּׁב אֲשֶׁת הָאִישׁ כִּי נָבִיא הוּא וְגו', וְהִכָּא לֹא אָמַר לִיָּה מִדִּי.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק הָא כְּתוּב עַל דְּבַר שְׁרֵי אֲשֶׁת אֲבָרָם. דִּהָכִי הוּוֹ אָמַר לִיָּה, עַל דְּבַר שְׁרֵי אֲשֶׁת אֲבָרָם. דִּהָא לֹא הָיָה מְמַלִּיל עִמָּיה כְּמָה דְמְמַלִּיל בְּאֲבִימֶלֶךְ, אֲלֵא בְּמִלָּה דָא אֲתָמַר וְלֹא יוֹתֵר, מְכַתְּשָא דָא עַל דְּבַר שְׁרֵי אֲשֶׁת אֲבָרָם אִיָּה, וְלֹא הָיָה מְלִיל (דָא) עִמָּיה, פְּדִין יָדַע (הוּא) דִּהָא אֲתָתִיה דְאֲבָרָהָם אִיָּה, מִיָּד וַיִּקְרָא פְּרָעָה לְאֲבָרָם וַיֹּאמֶר וְגו'.

וַיֵּצֵא עָלָיו פְּרָעָה אֲנָשִׁים. לְמָה כְּגִין דְלָא יִקְרַב בַּר נֶשׁ בְּהוּ לְאֲבָאשָא לֹוֹן. וַיִּשְׁלַחוּ אוֹתוֹ, לְוַיָּה עֲבָדוּ לִיָּה בְּכָל אֶרֶץ דְּמִצְרַיִם. אָמַר לִיָּה קְדָשָא בְּרִיךְ הוּא הָכִי אֲנִי זְמִין לְמַעַבְדַּ לְבָנוֹי אֵת תּוֹזִיף לֹוֹן מֵאֶרֶץ דְּכְתוּב, (שְׁמוֹת יג) וַיְהִי בְּשִׁלַּח פְּרָעָה אֶת הָעָם דְאֹזִיף לֹוֹן מִכָּל אֶרֶצִיָּה.

אָמַר רַבִּי אֲבָא כֹּל כִּי לְמָה אֲזַדְמָן לִיָּה לְאֲבָרָהָם וּלְמָאִי אֵיִצְטָרִיף, אֲלֵא כְּגִין לְגַדֵּל שְׁמִיָּה דְאֲבָרָהָם וְשִׁרָה בְּעַלְמָא, (דף ע"ג א) דְאִפְלוּ בְּמִצְרַיִם דְאֲנוּן חֲרָשֵׁי עַלְמָא וְלֹא הָיָה יִכּוֹל בַּר נֶשׁ לְאִשְׁתִּזִּיב מִנִּיָּהוּ. אֲתַגְדֵּל אֲבָרָהָם וְאִסְתַּלִּיק לְעִילָא הָדָא הוּא דְכְתוּב וַיַּעַל אֲבָרָם מִמִּצְרַיִם, לְאֵן אֵתֵר הַנְּגַבָּה. (ומאי הוא ואשתו וכל אשר לו, אלא לאודיעא דלא גלו מננו מדעם מאנון מתנו דתבנו ליה גדיל שרה ותבא למלכא)

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן תָּא חֲזִי, כִּי לֹא רָזָא דְחֲכָמָתָא אִיָּהוּ, וְקָא רִמְזוּ הִכָּא בְּחֲכָמָתָא וְדִרְגִין דְלִתְתָא דְקָא נְחִית אֲבָרָהָם לְעוֹמְקִיָּא דְלְהוֹן וַיָּדַע לֹוֹן, וְלֹא אֲתַדְּבַק בְּהוּ, וְתַב לְקָמִי מְרִיָּה. וְלֹא אֲתַפְתָּא בְּהוּ כִּי אָדָם

רְבוּנוֹ, וְלֹא הִתְפַּתָּה בָּהֶם כִּי אָדָם שְׁכָפָא שֶׁר הִגִּיעַ לְדִרְגָּה הִיא הַתְּפַתָּה בְּנִחֻשׁ וְגֵרָם מוֹת לְעוֹלָם. וְלֹא הִתְפַּתָּה כְּמוֹ נֵח, שְׁכָפָא שֶׁר יָרַד וְהִגִּיעַ לְדִרְגָּה הִיא מֵה כְּתוּב? (בראשית ט) וַיִּשְׁתַּחֲוּ מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכָּרוּ